

NÅGRA BIDRAG TILL KÄNNEDOMEN OM SVENSKA HYMENOPTERERS GEOGRAFISKA UTBREDNING.

(Anteckningar från exkursioner i sydvästra Småland [dels under 1870-talet dels åren 1896—99] och Östergötland [huvudsakligen Linköpingstrakten 1896—99]; några få ex. från Skåne- och Kalmartrakten.)

AF

H. NORDENSTRÖM.

Parasitsteklar.

Ichneumonidæ.

(Nomencl. enl. HOLMGREN och THOMS. Op. Ent.).

Chasmodes motatorius (GRAV.); ÖG.: St. Lars, murkna stubbar i barrskog 25.9.

Exephanes occupator (GRAV.), ♂; Smål.: Säby, vid Sommens stränder 21.9.

Ichneumon molitorius (L.), ♀; ÖG.: Linköpings-tr., på *Berberis* 21.8.

» *bucculentus* (WESM.), ♀; ÖG.: St. Lars, under mossa, april, nov.

» *gradarius* (WESM.), ♀; Smål.: Vernamo, på umbel-later 31.7; ÖG.: St. Lars, under mossa 16,10.

» *incomptus* (HOLMGR.), ♀; ÖG.: Kärna, under mossa 28.10, på klöfver 18.7; Åtvid, ängsmark 8.8.

» *gracilicornis* (GRAV.), ♀; ÖG.: Boxholm, under mossa 4.10; Smål.: Kärda, ängsmark 21.7.

» *emancipatus* (WESM.), ♀; Smål.: Vernamo, på umbel-later 23.7; ÖG.: Kärna, under mossa 25.10.

» *quæsitorius* (L.), ♂; Kalm. l.: Gerdserum, ängsmark 10.8.

» *Mäklini* (HOLMGR.), ♀; ÖG.: Kärna, på klöfver 18.9.

» *captorius* (THOMS.), ♂; Smål.: Vernamo, på umbel-later 23.7.

- Ichneumon caloscelis* (WESM., HOLMGR.), ♂; ÖG.: Malexander.
 » *cessator* (MÜLLER, GRAV.), ♂; Smål.: Hvittaryd, ängsmark 28.6.
 » *stigmatorius* (ZETT.), ♀; ÖG.: Kärna, under mossa 14.9, I.II.
 » *nigritarius* (GRAV., WESM.); Smål.: Vernamo, ängsmark 25.6; Gerdserum, d:o 9.8.
 » *fabricator* (FABR.), ♂; Smål.: Vernamo 21.6.
 » *curvinervis* (HOLMGR.), ♂; Smål.: Vernamo, på umbellater 23.7.
 » *pallifrons* (GRAV.), ♂; Smål.: Kärda, ängsm. 14.7.
 » *leucomelas* (GRAV.), ♂; Smål.: Tånnö, ängsm. 5.7.
 » *anator* (FABR.), ♀; ÖG.: Kärna, på klöfver 14.9.
 » *lacteator* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, på *Spiraea salicifolia* 20.7.
 » *castaneus* (GRAV.), ♀; ÖG.: Kärna, under mossa I.II.
 » *culpator* (SCHRANK), ♀; ÖG.: Kärna, under mossa 28.10, ängsm. 17.6.

Allmänt inom denna afdeling af släktet *Ichneumon* förekomma i trakten omkring Linköping följande (de flesta ex. öfvervintrande ♀♀, under mossa eller i stubbar): *Ichn. confusorius* (GRAV.), ♂, Smål.: Vernamo, aug.; *I. extensorius* (L.), ♂, äfven allmän; *I. luctatorius* (L.); *I. suspiciosus* (WESM.), ♂, Smål.: Vernamo, juli; *I. sarcitorius* (L.), ♂; ÖG.: Wist, buskmark 30.8; *I. latrator*, mycket vanlig.

Ichneumones Amblypygi.

- Amblyteles mesocastanus* (GRAV.), ♀; Kalm. I.: Gerdserum, ängsmark 10.8.
 » *Gravenhorsti* (WESM.), ♀; ÖG.: Kärna, St. Lars, stubbar, under mossa, sept.—nov.
 » *funereus* (GRAV.), ♂; Smål.: Vernamo 21.6.
 » *castigator* (FABR.), ♂, ♀; ÖG.: Malexander, vid Sommen, juli.
 » *occisorius* (GRAV.), ♂; Kalmar, Slottsgrafven 30.7.
 » *litigiosus* (WESM.), ♂; Smål.: Vernamo, ängsm. 31.7.
 » *vadatorius* (GRAV.), ♂; Smål.: Vernamo, på lind 25.7.

- Amblyteles natatorius* (FABR., WESM.), ♀; Smål.: Nye 10.6.
 » *fossorius* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, juli. sept., ♂; ÖG.: Sommens str. 21.9.
 » *strigatorius* (GRAV.), ♂; ÖG.: Finspong, juli.
Spilichneumon stagnicola (THOMS.), ♂; Smål.: Vernamo, juli.
Limerodes arctiventris (BOIE.), ♂; ÖG.: St. Lars, Smedstad, på hassel 24.8.
Alomyia ovator (GRAV.), ♂; Smål.: Vernamo, ängsm. 10.6; Bolmsö, d:o 16.6.

Cryptidae. (Nomencl. enl. THOMS. Op. Ent.)

- Linoceras macrobatus* (GRAV.), ♀; ÖG.: St. Lars 11.7.
Cryptus infumatus (THOMS.), ♀; Smål.: Vernamo 18.8.
 » *sponsor* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, in domo 3.7.
 » *vidatorius* (GRAV.), ♂; ÖG.: Kärna, på gran 6.9.
 » *tarsoleucus* (GRAV.), ♀; ÖG.: St. Lars, in Dauco 26.8.
Liocryptus analis (GRAV.), ♂; ÖG.: Högby 2.6.
Goniocryptus clypearis (THOMS.), ♀; Linköping, buskar 24.6.
Pycnacryptus peregrinatus (GRAV.), ♂; Smål.: Vernamo, ängs-mark 25.6.
Habrocyptus assertorius (GRAV.), ♂; ÖG.: Kärna, på klöfver 14.9.
Mesocryptus brachycentrus (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, på timmer 6.7.
Cratocryptus parvulus (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, ängsm.
Stylocryptus vagabundus (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, på umbellater 23.7.
Acanthocryptus 4-spinosus (GRAV.), ♂; ÖG.: Hof (vid Tåkern) 25.8.
Microcryptus brachypterus (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, på timmer 6.7.
 » *basizonius* (GRAV.), ♂; Smål.: Vernamo, på timmer 27.6.
Hemiteles vicinus (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo.

Ophionidae. (Nomencl. enl. HOLMGR.).

- Ophion ventricosus* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo aug.
 » *ramidulus* (L.). ♂; ÖG.: Åtvid, sjöstränder 5.8.
Anomalon tenuicorne (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo 7.7; Bolmsö, ängsm. 16.6.

- Anomalon varitarsum* (WESM.), ♀; Kalm. l.: Gerdserum 9.8.
Campoplex floricola (GRAV.), ♀; ÖG.: Godegård, ängsm. 10.7.
Limneria dolosa (GRAV.), ♀; ÖG.: St. Lars 22.8.
Pyracmon melanurus (HOLMGR.), ♂; Smål.: Vernamo, trädessåkrar, juli.
Exetastes guttatorius (GRAV.), ♀; Linköpingstr., in Dauco; Kalm. l.: Gerdserum, gräsmark 9.8.
 » *fornicator* (FABR.), ♂; Smål.: Vernamo, ängsm. 28.6.
 » *lævigator* (VILLERS), ♂; Smål.: Vernamo d:o.

Pimplariæ. (Nomencl. enl. HOLMGR.)

- Ephialtes rex* (KRIECHB.), ♀; Smål.: Vernamo, på timmer 27.6.
Perithous mediator (GRAV.), ♀; ÖG.: Vist 30.8.
Pimpla arctica (ZETT.), ♂; Linköpingstr. 6.9.
 » *brevicornis* (GRAV.), ♀; ÖG.: St. Lars, på hassel 24.8;
 Kärna, galler å *Salix pentandra*, kläckn. 25.4.
 » *scanica* (VILLERS), ♀; Smål.: Voxtorp 8.7.
Glypta consimilis (HOLMGR.), ♀; Smål.: Vernamo, ängsm. 19.6, 11.7.
 » *lugubrina* (HOLMGR.), ♀; ÖG.: Kärna, på klöfver 14.9.
 » *bifoveolata* (GRAV.), ♀; ÖG.: D:o, d:o 20.8; Åtvid 29.8.
 » *rostrata* (HOLMGR.), ♀; Smål.: Vernamo 24.6.
 » *vulnerator* (GRAV.), ♀; Kalmar, på *Cirsium*.
 » *hæsitor* (GRAV.), ♀; Kalmar, på umbellater.
Lampronota nigra (GRAV.), ♀; Kalm. l.: Ukna (i järvägskupé) 4.8.
Lissonota cylindrator (VILLERS), ♀; Smål.: Vernamo; Kalmar, på *Cirsium* 29.7.
 » *caligata* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo 2.7; ♂, ÖG.: St. Lars, på hassel 27.8.
Meniscus agnatus (GRAV.), ♂; Smål.: Kärda, ängsm. 18.6.
 » *pimplator* (ZETT.), ♀; Smål.: Vernamo, ljungmark vid Lagaån.
 » *murinus* (GRAV.), ♀; Smål.: Nye, juni; Hvittaryd, ängsmark 25.6.
Xorides collaris (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, på timmer 22.6.
Xylonomus irrigator (FABR.), ♀; Smål.: Vernamo, d:o 8.7.
Odontomerus dentipes (GMEL.), ♀; ÖG.: Malexander (vid sjön Sommen).

Tryphonidæ. (Nomencl. enl. HOLMGR.)

- Catoglyptus fortipes* (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo 27.6; ÖG.: St. Lars.
 » *crassipes* (HOLMGR.), ♀; Smål.: Voxtorp 11.6; ÖG.: St. Lars 8.7.
 » *fuscicornis* (GMEL.), ♀; Smål.: Vernamo 22.7.
Euryproctus nemoralis (FOURCROY), ♀; ÖG.: Åtvid 8.8.
Notopygus resplendens (HOLMGR.), ♀; Smål.: Voxtorp (Ulås), buskmark 8.6.
Prionopoda stictica (FABR.), ♀; Skåne: Ödåkra 28.7.
Perilissus filicornis (GRAV.), ♀; Smål.: Vernamo, fukt. ängar 6.6.
Mesoleius dorsalis (GRAV.), ♀; Öland: Thorslunda, vid Landsborgen 29.7.
 » *guttiger* (HOLMGR.), ♀; Smål.: Vernamo, ängsm.
Tryphon rutilator (L.), ♀; Smål.: Hvittaryd, ängsm. 28.6; Vernamo 10.7.
 » *consobrinus* (HOLMGR.), ♀; Smål.: Kärda 2.7; Voxtorp 25.6.
 » *incestus* (HOLMGR.), ♀; Smål.: Hvittaryd, ängsm. 28.6; Voxtorp 25.6.
 » *nigripes* (HOLMGR.), ♀; Skåne: Ödåkra 28.7.
 » *subsulcatus* (HOLMGR.), ♀; Kalm. 1.: Gerdserum, ängsmark 9.8.
Polyblastus varitarsus (GRAV.), ♀; ÖG.: Åtvid, kärräng. 5.8.
Exenterus limbatus (HOLMGR.); ÖG.: Linköping (in domo) 16.8.
 » *geniculatus* (SCHIÖDTE), ♂; ÖG.: Åtvid 5.8.

Växtsteklar. (Nomencl. enl. THOMS. Hymen. Scand.)

- Cimbex lutea* (L.); ÖG.: Malexander.
 » *violascens* (OLIV.), ♀; Smål.: Vernamo.
Emphytus fulvipes (FALL.), ♀; Smål.: Vernamo; Kärda juni, juli.
 » » *var. c.* (THOMS.), Kärda 30.6.
Selandria flavescens (KLUG); ÖG.: Linköping, vid Stångån 29.7;
 Smål.: Vernamo 24.6.
Strongylogaster filicis (KLUG), ♂; Smål.: Nye 10.6.

- Tenthredo obsoleta* (KLUG), ♂; Smål.: Vernamo; Voxtorp juni.
Perineura punctulata (KLUG), ♀; Smål.: Vernamo 26.6.
Dolerus palustris (KLUG), ♀; Smål.: Vernamo, fukt. äng.
 » *œneus* (HARTIG); Smål.: Vernamo, fukt. äng 4.6.
Sirex gigas (L.), ♀; ÖG.: Norrköping, in domo.
Oryssus coronatus (FABR.), ♂; Skeninge 3.6.

Vespidæ. (Nomencl. enl. THOMS. Hymen. Scand.)

Odynerina.

- Hoplomerus lœvipes* (SCHUCKARD), ♀; Smål.: Forsheda 12.7;
 Kärda 21.7.
 » *reniformis* (WESM.), ♂; St. Lars 8.7.
Ancistrocerus 3-marginatus (ZETT.), ♂; Smål.: Vernamo, på
Spiraea salicifol. 25.7; ÖG.: Skeninge.
Odynerus bifasciatus (L.), ♀; ÖG.: Åtvid 18.8; Smål.: Vernamo,
 på timmer 5.7.

Fossores. (Nomencl. enl. THOMS. Hymen. Scand.)

- Mutilla europaea* (L.), ♀; Smål.: Odensjö juni.
Agenia punctum (WESM.), ♀; Smål.: Vernamo 28.7.
Priocnemis exaltatus (DBM); Smål.: Vernamo, på umbellater 23.7.
 » *obtusiventris* (SCHIÖDTE); Linköpingstr., in *Dauco carota*.
 » *notatus* (WESM.); Smål.: Vernamo 30.6.
Mimesa bicolor (WESM.), ♀; Smål.: Vernamo, på umbellater 23.7.
Cerceris 5-fasciata (ROSSI); Smål.: Vernamo 5.7.
Crabro clypeatus (L.); Smål.: Vernamo 13.6.
 » *subterraneus* (FAB.), ♀; ÖG.: Linköping 26.7.
 » *signatus* (PANZ.); ÖG.: Vreta Kloster (Odenfors) 20.8.
 » *fessorius* (DBM), ♀; Kalm. l.: Gerdserum, ängsm. 9.8;
 ÖG.: St. Lars, på hassel 24.8.
 » *dives* (DBM), ♂; Smål.: Vernamo, på *Spiraea salicifol.* 14.7.
 » *palmarius* (SCHREBER); Smål.: Vernamo 28.7.

Apidæ. (Nomencl. enl. THOMS. Hymen. Scand.)

- Andrena pilipes* (FABR.); Smål.: Vernamo, på *Spiraea* 25.7.
 » *nigriceps* (KIRBY); ÖG.: Skeninge, på *Astrantia*.

- Andrena tarsata* (NYL.), ♀; Smål.: Kärda 10.7.
 » *nana* (KIRBY); Smål.: Nye 10.6.
 » *curvungula* (THOMS.); Smål.: Nye juni.
Halictus 4-cinctus (FAB., KIRBY); Linköping, på *Spiraea* 21.6.
 » *xanthopus* (KIRBY); Smål.: Vernamo.
 » *6-notatus* (NYL.), ♀; Smål.: Vernamo (skogsmark) 21.6.
Colletes picistigma (THOMS.), ♀; Linköping (trädgård.) 27.7.
Nomada ferruginata (KIRBY), ♀; ÖG.: St. Lars, ängsm. 11.6.
 » *obtusifrons* (NYL.); Smål.: Vernamo 22.7.
Epeolus rufipes (THOMS.), ♀; Smål.: Vernamo aug.
Megachile curvicrus (THOMS.), ♀; Skeninge.
Osmia claviventris (THOMS.); ÖG.: St. Lars 2.9.
Coelioxys vectis (CURTIS); ÖG.: Skeninge.
-

TILLÄGG.

Ichneumones.

- Ichneumon deliratarius* (LIN., WESM.) ♀; ÖG.: St. Lars 14.7, på hassel.
 » *molitorius* (LIN.), ♂; ÖG.: St. Lars 24.8, på hassel.
 » *terminatorius* (GRAV.), ♂; ÖG.: Åtvid, gräsmark 27.7;
 ♀, ÖG.: St. Lars, under mossa på stenar 8.11.
 » *confusorius* (GRAV.), ♂; ÖG.: Åtvid 27.7.
 » *albiger* (WESM.), ♂; Öl.: Borgholm, på Dill 18.7.
 » *incomptus* (HOLMGR.), ♂; Sm.: Vernamo 22.7, på umbellater.
 » *gracilicornis* (GRAV.), ♂; Sm.: Vernamo 24.7.
 » *nigritarius* (GRAV., WESM.), ♀; ÖG.: Boxholm, på *Spiraea salicifolia* 22.8.
 » *Fabricator* (FABR.); ♀; Öl.: Borgholm, buskmark 26.6;
 ÖG: 2.9.
 » *Annulator* (FABR.) (*I. curvinervis* [HOLMGR.]), ♀; ÖG.:
 St. Lars 21.8, på hassel; Öl.: Borgholm 26.6, buskmark.
 » *albilarvatus* (GRAV.), ♂; ÖG.: St. Lars 11.6, ängsmark.
 » *albinus* (GRAV.), ♂; ÖG.: St. Lars 29.8, på gran.

- Amblyteles fossorius* (HOLMGR.) (*A. amputatorius* GRAV.), ♂;
ÖG.: St. Lars, på gran 12.9, i flykten (i barrskog) 14.9, buskmark i kärr 15.8.
 » *occisorius* (GRAV.), ♀; Kalmar: Slottsgrafven på *Cerfolium* 20.6.
 » *fasciatorius* (FABR.), ♀; Sk.: Lund, på umbellater 6.7.
 » *amatorius* (GRAV.), ♂ (var. segm. 4—7 nigr., orbit. front. nigr.); ÖG.: St. Lars, i flykten (i barrskog) 16.9.
 » *negatorius* (GRAV.), ♂; Sm.: Vernamo 14.7, på *Spiraea*; Öl. 29.6; Sk. 5.7.
 » *subsericans* (GRAV.), ♂; Öl.: Halltorp 21.6, buskmark.
Hepiopelmus leucostigmus (GRAV.), ♀; ÖG.: St. Lars 15.8, buskar.
Probolus alticola (GRAV.), ♀; ÖG.: Vreta Kloster 31.8, gräsmark.

Crypti.

- Cryptus tuberculatus* (GRAV.), ♂; Sk.: Lund, på umbellater 6.7.
Plectocryptus scansor (THOMS.) (*P. grisescens* GRAV.), ♂; ÖG.:
Vreta Kloster, gräsmark 31.8.
Microcryptus triannulatus (GRAV.), ♂; ÖG.: St. Lars, buskmark 18.8.
 » *abdominator* (GRAV.), ♂; ÖG.: Linköping, på buskar 6.6.
 » *nigrocinctus* (GRAV.), ♂; Öl.: Stora Rör 20.6, ängsmark.
Phygadeuon cephalotes (GRAV.), ♂; Sm.: Hvittaryd 21.7, på timmer.

Tryphonidæ.

- Mesoleptus fugax* (GRAV.), ♂; Öl.: Halltorp 21.6, buskmark.
Mesoleius insolens (GRAV.), ♂; ÖG.: St. Lars, sept.
Thryphon Signator (GRAV.), ♀; Öl.: Färjestaden 19.6, ängsmark.
Exenterus pumilus (HOLMGR.), ♂; Öl.: Halltorp 26.6, ängsmark.

Pimplariæ.

- Meniscus Catenator* (PANZ.), ♀; Sm.: Vernamo, gräsmark 10.7, 15.7.
Xorides collaris (GRAV.), ♀, var.; Sm.: Hvittaryd, på timmer 21.7.

Ophionidæ.

- Banchus Falcator* (FABR.), ♂, ♀; Öl., Smål., på sandmarker,
buskar, *Cirsium* och timmer 25.6—23.7.